

Turiny

Sudarytojos žodis	11
<i>Krescencijus Stoškus</i> . Intelektualus tarnavimas Lietuvai	13

Publicistika

Asmuo ar valstybė?	37
„Kas galėtų išjudinti pasyvų rinkėją?“	37
„Politinis kabaretas – puikus dalykas, bet jis ne visada džiugina“	39
„Nacizmo blogyje ir mums glūdėjo mirtina grėsmė: visiškas tautos pavergimas ir sunaikinimas“	41
„Paksui buvo taikomas ne baudžiamasis, o politinis vertinimas“	43
„Esminis dalykas – panaikinti politinės nomenklatūros vadovavimą“	45
„Amoralu galvoti, kad galima rūpintis visuomene seikėjant kruvinus pinigus“	47
Ar prasminga minėti?	49
„Ką reiškia tarnauti Lietuvai?“	51
Vertybinių daltonizmas	53
„Žmonės bėga iš Lietuvos ir dėl to, kad čia neįaučia pagarbos“	55
Post scriptum Sausio 13-ajai	56
„Širdis patraukia ne popierinės deklaracijos, bet pirmiausia jas skelbiantys žmonės“	58

Asmuo ar valstybė?	60
Esame europiečiai	63
Žodžių fetišizavimas.	66
Kokia yra lietuvių tautos siela?	69
Ar lietuviai geraširdžiai?	71
Rūškana diena	75
Ar valstybės politika padeda kultūros sklaidai?	80
Ar dar įmanoma ateitis?	84
Paniekia žmonėms ir politinis korektiškumas	88
Švietimas	90
„Žiauru dvasinei badmirystei palikti didžiąją tautos dalį“	90
„Alkani vaikai mokykloje – nepateisinamas reiškinys“	92
Apie universitetų atsakomybę	94
„Jaunimo elgesio grimasos yra ne kas kita kaip tėvų mentaliteto atspindys“	99
Solidarumas su skriaudžiamu žmogum	101
„Keičiantis santvarkai, socialinės plotmės netektys skaudžiausiai atsiskleidžia stebint įvairiausias su vaikų auginimu ir ugdymu susijusias problemas“	103
Ar verta mokyti vaikus užsienyje?	105
Apie vaikus	108
Kiek visuomenei ir valdžiai rūpi vaikai	113
Kur išeitis?	117
Švietimo reformai – 20	121
Kas liko iš mokyklos humanitarizavimo idėjos?	126
Ką daryti su vidurinio mokslo struktūra?	130
Kokia gali būti Lietuvos nacionalinė idėja?	134
Visuomenės ugdymas.	138
Ne tik tvirtesnės rankos, bet ir šviesesnės galvos	142
Kultūra	147
Pavardės ir titulai	147
„Manau, kad retas pagalvoja apie tikrąją Kovo 8-osios prasmę“	149

„Nuskutęs šiurkščią valstiečio žievę, po ja rasi europietį“	151
„Tautos namų projektui nelemta atgyti, nes jis negyvybingas“	153
Tautinės tapatybės ieškojimai	155
Nesusikurkime baubo	159
Tolerancija	163
Tautos kultūros šaknys	168
Vėlinių mintys	173
Kultūra be šaknų?	176
Nevienavertė Lietuvos tikrovė	179
Kaip subyra mitai	183
Vargas dėl tautinės tapatybės ir patriotizmo	186
Apie dėkingumą	190
Gera ar bloga nacionalinė televizija?	194
Teisė ir teisingumas	197
Apie dangiškąją ir žemiškąją meilę	202
Ko turėtume pasimokyti?	205
Atsiminti ir puoselėti	208
Tautos būties nevienareikšmiškumas	212
Kas yra minia?	216
„Gražu, kas mažas...“	220
Apie rašytojus	223
Maironis kintančiame laike	223
Daugiaveidis Vincas Krėvė	224
Kas yra Motiejus Valančius lietuvių literatūrai?	230
Kam šiandien reikia Vinco Kudirkos?	232
Bernardo Brazdžionio recepcija XX a. ketvirtajame dešimtmetyje	235
Ar Vilnius paminės Maironį?	240
Maironis istorijoje ir dabartyje	242
Ko nepajėgia gyvenimas, padaro mirtis	246
Maironis ir aktualybė	247
Kas yra Julijonas Lindė-Dobilas?	250
Dar kartą apie Vinčą Kudirką	254

Nepavergtoji sovietmečio kultūra	259
„Daugeliui neišskios tokios sąvokos kaip žmogaus teisės ir demokratija“	259
„Atimti iš visuomenės garbingą simbolį yra šventvagiška“	261
Tautiškumas ir valstybiškumas	263
Vengrijos revoliucija ir akademinės bendruomenės Lietuvoje	265
Nesuprantamas santykis su sovietine praeitimi	272
Vėl diskusija dėl rašytojų sovietmečiu	274
Nejaugi dar aktualu?	276
Ar menas svarbus visuomenei?	279
Ižūlios šmėklos	283
Ne polemika, o paaiškinimas	287
Žinoti ir suprasti	289
Neatsakingai įvardytas laikas	292
Prisitaikymo variantai	296
Vertybių orientyrai	302
Dar vienas žvilgsnis į sovietmečio kultūrą	307
Kodėl nepakankamai vertiname savo herojus?	310
Nepavergtoji sovietmečio kultūra	314
Žvilgsnis į kitus ir į save	319
Be išankstinio užsiangažavimo	323
Laisvė be tėvynės ar tėvynė be laisvės?	330
Nepagrįstas supriešinimas	333

Pokalbiai

Brandžios nuostatos turi būti formuojamos labai sąmoningai	339
„Išbandyti, iki kur galima eiti“	344
Pašauktojo palikimas	358
Požiūriai	363
Mažoji „kultūros“ anketa	370

Recenzijos

Lietuvos švietimas žvelgia į ateitį	373
Dešimtmečio reikšmė	380
Realistinė literatūra kaip Europos kultūros ženklas.	386
Ir šimtas metų, ir viena diena.	404
Vilniaus legendos kitaip.	407
Kunigiški lūkesčiai ir išsipildymai	411
Anykštėnų knygų derlius	419

Portretai

Retas atvejis.	421
Lūkesčių išsipildymas.	421
Meilė Lukšienė	427
Primirštas lituanistikos šviesulys.	434
Jonas Lankutis – atsiminimų nuotrupos.	438
Vytautas Kubilius: pašaukimo drama	443
[Garbė vien tai, kad parašė Kubilius]	458
Atsisveikiname su Irena Kostkevičiūte	464
Įliejo šviesos į kasdienį gyvenimą	467
Jurgis Tornau – dar kartą	471
Gyvenimo ir laiko prasmių ieškojusioji	476
Laimonas, kokį pažinojau	479
Harmoningo pasaulio ilgesys	485
Bibliografinės nuorodos.	489
Vandos Zaborskaitės publikacijų bibliografinė rodyklė 2002–2011	495
Asmenvardžių rodyklė	501